

„Edinost“ izhaja vsako drugo in četrto sabota vsakega meseca in velja za vse leto gl. 2 kr. 40.
 „ „ „ polu leta „ 1 „ 20.
 „ „ „ črt „ „ 70.

Za oznanila, kakor tudi za „poslanice“ se plačuje z navadne tristopne vrste:

8 kr. če se tiska 1 krat
 7 „ „ „ 2 krat
 6 „ „ „ 3 krat

Za večje črke po prostoru.

EDINOST

Posamezne številke se dobivajo po 7 kr v tabakarnah v Trstu pri pošte, pod obokom tik Kalistrove hiše, na Belvedere pri g. Bertolinu. V okolici: Na Občini v loteriji, na Proseku pri g. Gorjupu, v Bar-koli pri g. Ani Takan in v Bazovici pri Ani Tuš, v Skednji pri Fr. Sanein M. Magdalen z g. J. Ježu Naročnina naj se pošilja sv. Ivanu št. 424, pisma in dopisi vrednistvu v Skorkoli št. 84. Udje pol. dr. „Edinost“ kateri mesečno redno plačujejo, dobivajo list brezplačno na dom.

Glasilo slovenskega političnega društva tržaške okolice.

„V edinosti je moč“.

SLOVANSKA DOBA.

Kdor zna zgodovino narodov ter vidi rudečo nit, katera se vleče skoz vse dogodbe, na katero je navezana vsa bodočnost, lahko zapazi, da se bliža *slovanska doba*.

Vsak čas ima svoje ideje, katere se morajo vrešničiti, ako so zdrave, ker najmočnejši mej vsemi močmi je naravni zakon; temu zakonu se nazadnje morajo podvreči vse sile, ker le ta zakon je pravičen in zato je resničen pregovor: vesoljna zgodovina je vesoljna sodba.

Ideja današnjih časov je *narodnost* in ta ideja je zdrava, kajti ona družni enako z enacim, razvezuje neprimerne in neprilичne zveze, podpira gmotno blagostanje, jači i krepí dušne moči; za to idejo se bijó dan danes narodi s peresom i mečem i ta boj se ne končá, dokler se narodnostim popolnem ne zadosti. Cavour in Bismark sta na svoje prapore zapisala „*narodnost*“ i s temi prapori zmogla; da je Avstrija enako delala, gotovo bi zanjo bolje bilo, gotovo bi uže danes bilo rešeno turško vprašanje, ne v škodo, ampak v njeno veliko korist. Ali ona nij poznala, nij hotela spoznati svojega časa, in čas se ne vrača, kdor je izgubil pravo uro, izgubil je vse. Kako lepo priliko je imela Avstrija leta 1854! Da je takrat ona razvila prapor narodnosti in z Rusijo v prijateljske zvezi rešila turške kristijane iz krute oblasti Mahumedovih sinov, bila bi ona dan danes najmočnejša država v Evropi; iz narodne enakopravnosti bi porodila bila zadovoljnost in gmotno blagostanje, ne bile bi nastale finančne krize, sleparski krahi, ki so požrli toliko državnega in državljanskega premoženja, ne bil bi se vgnjezdil v državo moloh, ki je skoro vse moralčne stebre oskrnil i izpodjedel. — Te resnice spoznajo danes celo tisti, ki so bili leta 1854 najvernejši privrženci tedanje avstrijske politiki.

Dan danes so časi neugodniši Avstriji, vendar onim leta 1854 zelo podobni. Hrcegovci, Bošnjaki i Bulgari so se vzdignoli, da otresó sramotni jarem svojih tlačiteljev; iz Srbije i Črnogore vró navdušene čete junaških orlov na turško zemljo s klikom: smrt ali svobodo! V tej uri pokajo puške, grmé topovi, bliskajo se jagatani za krst i pravdo. Vsemu svetu sije

solnce, za Balkanom nema dana, tako je tugovala doslej pesem; 500 let je bila tema; zdaj se je začelo daniti, in kakor gotovo vodi narodov osodo vsemogočna pravična roka, tako gotovo posije tudi na Balkan žarko svitlo solnce. Vstaši, Srbi i Črnogorci vedo, da se bojujejo za pravično reč, njihova hrabrost, njihovo navdušenje i strajnost mora naposled pregnati turška fanatična krđela, i da bi bila z verigami na zvezde prikovana.

In ko se vse to dovrši, prične se na jugu *slovanska doba*; iz sužnosti se porodi svoboda, iz dosedanjih tužnih dni veselo gibanje; na zemljo, na katerej je ležalo prokletstvo, vlije se mir in blagoslov, ljudstvo bode srečno. Če pa bodo Slovani unstran Save uživali srečo, jasno je, da jo morajo tudi na tej strani.

Iz vsega tega nij težko posneti, kaka mora biti avstrijska notranja i zunanja politika, da bode državi ugodna. Najprvo se mora odpraviti madjarska hegemonija unstran Litave in centralizem v deželah, zastopanih v državnem zboru; dualizem je vže zdaj Avstriji zelo škodljiv, tako škodljiv, da dolgo ne more obstati; ko pa se ustanove močne slovanske države na jugu, potem bode popolnem nemogoč, ker nenaravno in krivično je, da vživa mali madjarski narod večje pravice, nego veliko večja slovanska ljudstva. Vsacemu narodu se morajo dati enake pravice in toliko avtonómije, kolikor to nij v škodo celotnej državi; s tem mora vsak zadovoljin biti, kdor je pravičen; če se bodo Slovani še dalje tlačili, postanejo osvobojeni turški Slovani ščasoma Avstriji to, kar je bil Piemont.

Turka moramo prepustiti popolnem lastnej osodi, saj nemamo nobenega vzroka, da bi ga morali podpirati, ampak prav nasprotno je: turški divjaki v obmejnih deželah pustošijo najbolj rodovitne kraje, o cestah, obrtniji itd. se še govoriti ne more, zato tudi trgovina nij vspešna; ona bi pa jako živa bila in Avstriji neizmerno koristila, ako bi se ustanovilo redno gospodarstvo v bogatih deželah unkraj Save in Kolpe. Vstašem, Srbom i Črnejšgori ne smemo delati nobenih ovér, tu naj vlada neutraliteta; nij prav, da se vstaški vodje lové in internujejo, to dela slabo kri in utegne Avstriji nevarno biti, ko napoči na jugu *slovanska doba*.

Dopisi.

Z Nerosa.

19. t. m. po poludne sem se peljal z svojim prijateljem iz Trsta na Prosek. Ko da Grečke colne mitnice privoziva, ustaviva voz, izkaževa svoje stvari. Ko jih natančno preišče g. finančni zornik, opazi dva stara klobuka na vozu, ker zaradi toplote sva pokrila slamnate klobuke, ter zahteva da morava plačati colni davek od slamnikov, katera sva na glavi imela. Po dolgem prepiru je dospel gospod c. k. colnijski prejemalec, in tudi on tirja colni davek in reče, ako nočeva plačati od slamnikov, morava pa od starih klobukov. Po dolgem prepiru so se začele tudi druge osebe shajati; kobilu je g. zornik držal in nama nij dalje pustil, da sva se morala zakesniti in prepozno priti na namenjeno opravilo.

Čudno se je nama dozdevalo, da morava plačati davek od starih klobukov in še bolj od teh, ki sva jih imela na glavi, zatoraj nijsva hotela plačati colnine, ampak sva hotela zastaviti klobuke, položiti zagotovilo v denarju, zastaviti tudi voz in kobilu, ko bi li bilo mogoče drugo najeti, da nama dalje dadé v silnih opravilih. Na to so naji oprostili brez plačila, brez zagotovščine, nama je bilo uže dosti sramote. Prosimo tedaj gospode c. k. colnijske prejemalce naj natančno pregledajo postavu, da bodó znali, katera stvar je podvržena colnini, in da se v okom pride prepirom in se ne zadržujejo ljudje, kateri imajo svoj opravak.

D. F.

Iz tržaške okolice, 20. junija.

Kakor slišimo, namerava tržaški municipij za prihodnje leto pomnožiti razrede nekaterih šol v okolici. K temu so ga menda prisilili od više strani in je tudi primoran od velike potrebe, ker kakor za gotovo vemo, sedi v kakej šoli po sto in več otrok skupaj v enej sobi. Vendar pa nič ne slišimo, da bi nameraval municipij napraviti kje kako novo šolo, če prav bi bilo to v nekaterih krajih silno potrebno. Najbolj zapuščene v tem obziru so pokrajine sv. Marija Magdalena zgornja, spodnja in Rocol, ker za nje ni nobene šole. Otroci iz teh pokrajin morajo hoditi v daljne mestne šole in se polasčiti, ali pa nič ne hoditi v šolo

in ostati v nevednosti in surovosti! Da laže okolico polasči, zida magistrat laške šole nalašč med mestom in okolico, da so okoličani prisiljeni svoje otroke vanje pošiljati, ker jim skrbni magistrat v okolici ne da narodnih učilišč kolikor bi jih bilo treba. Pred nekimi leti so zidali novo šolo v Ferrieri; to je v skrajnem Rocolu, le nekoliko korakov preč od druge šole na starej mitnici, da jim služi k poitalijančevanju okolice; od Ferriere do Ketinare, to je dobro uro hoda, pa ni nobene šole, prav tako tudi od sv. Jakopa do Škednje ne! Naša misel toraj je ta, da je magistrat dolžan nam napraviti narodno ljudsko šolo za obe sv. Mariji Magdaleni in za Rocol v sredi kje med omenjenimi pokrajinami. Poslanci tržaške okolice, zlasti pa Vidva, gospoda Sancin in Muha kot naša zastopnika, oglasite se v zboru v tem zmislu, ko pridejo na vrsto šolske zadeve!

V Stari Loki 27. junija.

V zadnjem številki se je oglasila smojka in naslikala prevredno loško gasilno stražo, treba je, da se oglasi tudi *Fant od fare*. Evo ti: Feuerwehr se strašno jezi nad smojko, pogrizel bi jo, ako bi jo imel, (tako je lačen in žejin!) ker pa je nema, mora mu otročje žuganje zadostiti. Če tudi je smojka dosti povedala, vendar še ne vsega¹⁾, ostalo je še mnogo, kar bode fant od fare nadaljeval; sedaj pové samo nekaj originalnega in tudi podučljivega beračem.

Sloveči žid milijonar Rothschild je prenočil v Loki in po naključju v poslopji narodnega doma, to je v hiši ker je čitalnica. Loški Feuerwehr zve, da je bogatin v Loki, v hipu se odpravi deputacija k njemu; nekateri so govorili, da so mu ponudili častno mesto *majorja* pri gasilni straži²⁾, drugi zopet pravijo, da so šli „fehtat“, naj pripomore kaj za Feuerwehr, pa naj bode uže to ali to, očitno je, da so šli prav „nobel fehtat“³⁾. Rothschild je baje odgovoril, da na popotovanji, in sicer na ptujem ne deli rad miloščine, to on uže doma dela, na popotovanji pa ima rad mir.

Srečna pisana Loka, kako ti dobro ime zapravlja neka svojat, ka nij ne tič ne miš, vsak ptujec si bilježi v svoj dnevnik karateristični dogodek; enega drhal napade, pri družem sramotno berači, in če tako dalje pojde, dala se bi sestaviti čudna šaljiva igra z imenom: „Loški Feuerwehr ali čudne dogodbe nezrele tepke.“

Pri tej priliki nemorem nikakor zamolčati dveh mož, ki sta blamaži loških Pavlihov krono na glavo postavila.

Čitalnični tajnik in hišni gospodar sta hotela odškodovati uboge reve z blagim da-

rom, vsak po deset soldov sta ponudila, a to se je požarneji straži premalo „nobel“ zdelo. Nij bilo dovolj, da so omenjenega bogatina nadlegovali gasilci, prilomastil je še nekij star učitelj iz Schmerlingove dobe, ko je še miza *Tisch* in kaša *Brain* cvetla, ter mu pokadil z nemškim kadilom. Majhen je petak, pa hm, . . . nekaj litrov pive bo že, drugo Bog vidi, Bog previdi!

V loški čitalnici smo se zopet enkrat prav dobro imeli, ljubljanski gospodje so napravili pravo navdušenje z izvrstno svojo predstavo, če tudi so hudomušni *lešarbei* na vse kriplje delali zoper nas, ter Baha in Gambrina zoper nas na pomoč klicali. Petje, katero Ločani le redko kedaj šlisijo, bilo je tako izvrstno, da se je slehernemu srce tajalo. Godba pa je z narodnimi milimi melodijami božala blaga čutila, ki navdajajo slovanska srca. Ples je bil prav dobro vreden in mladina se je sukala, da je bilo veselje.

Čuj narod! pozna ura je uže bila, kar se majestetično priziblje v čitalnico gospod *Feuerwehrhauptman* ter počesti društvo z svojim prihodom; nategnil sem ušesa, da bi čul Jurčka zatrobiti general marš, pa čakal sem zamanj, mislim, da ga je loška mrzlica tresla.

V Gradci, 29. junija.

Sedaj se snuje tu splošno slovansko dijaško pevsko društvo, kojemu bo namen gojiti v tukajšnjem mestu vse, slovansko petje. Pretekli četrtek se nas je bilo zbralo lepo število v eni krčmi. Odlično število Čehov, Serbov, Hrvatov nekoliko Slovakov i največ Slovencev je bilo zbranih. Neki gospod Čeh, ime mi nij znano, je razpravljal pomen tega snidenja. G. je v krepkem, jedernatem in lepem govoru razložil tendencije društva, koje se ima osnovati; on ima lep in vsakemu umeven vzrek, da bi ga marsikaki govornik zavidati smel. M... je tudi govoril i stavil predlog, da bi se s pevskim društvom ustanovilo tudi bralno društvo, kajti tukajšni Slovenci nimajo nobenega bralnega društva in ne enega zahajališča, samo eno kavarno, kjer se dobi po en slovanski časopis. Res, da se tudi tu pa tam po kavarnah nahaja Slovenski narod, še bolj nego v Trstu, a to je vse premalo. Dijak nijma toliko novcev, da bi vsaki dan hodie v kavarno čitat, in po en časopis je tudi premalo. Radi bi brali i druge časopise primerne duhu sedanjega časa. M... predlog bi imel temu v okom priti, a nij obveljal. Ideja bi bila izverstna i lahko izpeljiva, kajti tu je obilo Slovanov, i bi radi pristopili k novemu društvu, a večina nijso pevci i tako se ne upišejo. Skoraj vsi so bili zoper gori omenjeni predlog i vendar so se zavezali vzeti v pravila tudi točko, da s pevskim društvom se sme sčasoma združiti tudi bralno društvo i mislim da bode se skoraj zgodilo. Potem se je ustanovil začasni vsnovalni odbor 10. udov po dva od vsakega Slovanskega plemena, koji prevzame nalogo pravila sestaviti i jih prej ko mogoče predložiti občnemu zboru. O vepehu

tega društva kasneje. Slovenski vseuceliščniki imajo zase tudi pevsko društvo, koje nas večkrat razveseljuje. Sedaj se vadijo novih Hajd. pesmij, a tenorjev njim manjka, pa gosp. R... jih krepko podpira, i brez njega ni zbora.

Iz tržaške okolice, 30. junija.

Mično je videti, kako se vasi tržaške okolice odlikujejo v narodnem gibanju; posebno značijo to procesije po okolici, ki se prav zdaj ob nedeljah vrše in vrste po prazniku sv. telesa.

Stopiva, dragi bralec, v vas naj mrzlega kraja, ker še debela ledena skorja odeva zapuščena srca mnogih naših okoličanov, in jim sveti le slaba severna luč iz magistratove kolibe. Te vasi so, da ne hodimo po ovinkih, sv. Križ, Bazovica, Kontovel, Trebče in Opčine, v teh vaseh težko doboš med 20 emi prebivalci enega, ki bi naše slovenske barve poznal, pri procesijah ne zapazuješ tega, kar bodeš drugod videl. Stopiva v Barkole, prav zdaj začenja procesija iz cerkve odhajati, tam pri onej hiši vihra ponosno slovenski prapor, saj je pa tudi na domači zemlji. Kaj pa je zopet to? ubrani pevski krepki zbor poje, da se ljudstvo ozira, sami kmečki fantje in možje, združeni z Ivanskimi pevci pojó prav izvrstno.

Osem dni potem bila je procesija pri sv. Ivanu, zbralo se je ogromno število ljudstva iz okolice in mesta. Lepi pogled v sv. ivansko dolino, tukaj smo na mah zapazili, da je ljudstvo v vsej okolici najbolj zavedeno; to je uže pričalo mnogo slovenskih trobojnic, ki so na cerkvi in na drugih raznih poslopjih vihrale. Cerkevne zastave, ki se v procesiji nosijo, kakor tudi svetilnice, bile so s trobojnimi trakovi olepšane. Pevci, kateri uže od nekdanj slove in katerih nij malo, peli so pri procesiji združeni z Barkolanskimi pevci z naj večo pohvalo. Vojaška 17. slovenskega polka godba je pri procesiji svirala lepe narodne melodije, ponosni Jenkov „Naprej“ bil je prvi, vsem je srce igralo, vse je bilo z dekoracijami, zastavami v lepem domačem redu. Srečna fara, ki imaš možake, ki se ne strašijo in ne sramujejo kazati, da so Slovenci. Prihodnja procesija bode v Rojanu 16. t. m. ali spregovoriti moram da ima procesija tam čudno pot, ne vemo, zakaj se mora drenjati k 12 murvam po eni in isti oski poti. Rojanci, ki se vendar nekoliko čislajo, vredite si tako procesijo, da bi šla od cerkve proti mostu, potem čez Ayuaralov hodnik na zgornjo cesto, nazaj po spodnji do stopnic, pod mostom proti vojašnici, potem za vojašnico h cerkvi ali pa mej Fikondom čez mostek nazaj v cerkev mimo čitalnice. To bi bil naj lepši in ugodnejši pot, in mislim, da bode Rojanci tudi toliko pametni, da to vredite. Posnemajte druge izgledne okoliške vasi, ter pokažite, da ste Slovenci ne pa smeli lahoni ali celo, „meni nič marci.“

Iz Vrdele 3. julija.

Turška vlada v okolici. Kakor Turki teptajo pravice in strašijo kristijane v Hrce-

¹⁾ Počasí smojka uže še kaj več pove, ali ta ni Rothschild, toraj mu tudi službe ne ponudijo in zagotajam, da bi to on rad sprejel.

²⁾ Po našem menjenji bi edini Križčev Tone zmožen bil opravljati majorsko službo v loškem Feuerwehru, ali on nij Rothschild, toraj mu tudi nijso ponudili službe, katero — kdo bi o tem dvomil — iz srca rad sprejme ter jo bodo gotovo tudi vestno opravljaj.

³⁾ Sram mora biti poštenega Ločana take sramote; le bebec in renegat . . . molčimo!

govini, enako strašijo okoličane magistrato-
vi paše, okrajni glavarji (novi župani) (capi
distrettuali ecc.) kar nam jih je mestno sve-
tovalstvo zoper našo voljo vsililo.

Večkrat smo uže omenili, kako ti paše
nevedne okoličane strašijo i nagovarjajo, naj
z društva „Edinosti“ odstopijo ako hočejo
magistratove pomoči dobiti. Posebno se o
tej zadevi trudi starí paša *Capo villan g.*
Malferá vedoč, da ni za družega nič in da
noče zastonj f. 500 letne plače prejemati.

Ni dolgo, kar je spet ta gosp. *Malfe-
rá* strašil kmeta Jožeta Kočjančiča: da mu
ne pusti škovac (gnoja) iz mesta voziti, ako
se ne izbriše iz društva „Edinosti.“ In res
je ta kmet iz društva stopil, če tudi se pri-
števa značajnim okoličanom.

Okoličani, ne dajte se slepiti! Poli-
tično naše društvo je v korist vse okolice,
po cesarski postavi osnovano in od c. k.
namestništva potrjeno, zato pa udom „E-
dinosti“ ne more škodovati čisto nič niti ma-
gistrat niti tako zvani novi župani, kateri
niso nič družega, nego magistratove trom-
pete. Ako magistrat tacega nespodobnega
krivičnega in nepostavnega žuganja svojim
uradnikom ne prepove, mora politično dru-
štvo zoper njega na višjem mestu tožbo
vložiti.

Politični pregled.

V notranjej politiki nemamo zabilježiti
nič posebnega, toliko več pa v zunanjej.

V zadnjem listu smo rekli, da je Muk-
tar paša prevedel Nikšič s živzem, da na
vsej poti skoz Dugo nij videl nobenega
vstaša i da tedaj morajo imeti vstaši pose-
ben namen, ker se Muktarju nijso uprli, i
da v nekterih dneh mora vse to biti jasno.
I res se je vse zjasnilo. — Srbija i Črna-
gora ste napovedali Turčiji vojno. Na sv.
Petra in Pavla dan ste si armadi obeh
držav zbrali ter odrinoli na turško zemljo.
Črnogorci so na treh krajih prestopili mejo,
Muktar paša beži z svojo armado pred nji-
mi v Bosno, zato se iz teh krajev še nič
nij slišalo o kakej posebnej bitki. Črnogor-
ci, zedinjeni z vstaši bodo gotovo kmalu vso
Hrcegovino imeli v oblasti, i če Muktar
paša posebno ne hiti, odrežejo in pobijo
tudi njegovo vojsko.

Srbi so dobili uže tri slavne zmage.
General Črnajev (pomembonosno imé, ker
ima podobnost s Črnim Jurjem, prvim mo-
žem, ki je Turke iz Belega grada izpokal)
zmagal se sijajno Turke, ki so bili vtrjeni
na hribu Babina glava, ki je ključ do Niša,
kder je zbrana glavna turška armada. Vse
kanone, živze i kar koli je bilo tukaj, palo
je njemu v roke. Boj je trajal le tri ure,
kar priča, da je Črnajev izvrsten general,
da ima dobro orožje i vrle junake, ali pa,
da so Turki pobabljeni. Po tej zmagi je
vzel Črnajev tudi Palanko i se zdaj dalje
pomika na Bulgarsko, kder se vstaja vedno
bolj širi.

Pri Velikem Izvoru so Turki v pone-
deljek šli čez reko Timok, da se polasté

Sajčarja, bili pa so popolnem odbiti; vtorek
so vse svoje moči zbrali, da bi tukaj Srbe
zmogli; res so z svojimi kanoni Sajčar
zažgali, ali Srbi so jih strahoviti potolkli i
sami prestopili Timok, pobrali jim orožje,
konje, klavno živino itd. — V Bosni je
srbski vodja Alimpić vzel Turkom trdnjavo
Bjelina, ujel nad 1000 Turkov i pobral jim
vse, kar so saboj imeli.

To je srečen, vesel začetek, in trdno
upamo, da Bog dá tudi dober konec, ker
za pravično reč so vstali južni naši bratje;
Bog i njegovi angelji naj jih vodijo v slavne
zmage!

Oficijelna poročila poročajo, da je
Črnogorski knez došel z svojo vojsko 6.
t. m. zjutraj v Nevesinje ter naglo dalje
odrinol v Mostar, na vsem potu nij videl
nobenega turškega vojaka; Muktar paša
beži pred njim v Bosno, Črnogorci so mu
za petami; srbski vodja Alimpić, pobivši
glavno turško armado v Bosni, napotil se
je proti Sarajevu, kder se združi z Črno-
gorci. Črnajev je došel 6. t. m. v Piro-
ter maha naravnost v Sofijo, glavno bulgar-
sko mesto i na Balkan, da Turkom pot
zapre, pustivši Niš osodi, katera mu ne
otide.

Pogovor na magistratovi baraki.

Mihec. Jakec, kaj bi ti rekel, kak ra-
zložek je med društvom „Edinost“ in med
učiteljem Boninom?

Jakec. Kako ti je prišlo na misel to
primerjanje?

Mihec. Ker jaz sodim tako-le: „E-
dinost“ tirja slovenske šole in slovensko ura-
dovanje za okolico, Jurij Bonin pa je me-
šetar za laške šole, zato je magistratu „E-
dinost“ trn v peti, Bonin pa mu je punčica
v očesu.

Jakec. Kaj pa sta v okolici?

Mihec. V okolici je društvo „Edinost“
skrben varuh in branitelj njenih pravic, Bo-
nin pa jej je magistratov najemnik in vohun.

Jakec. Ali si slišal, da se Bonin sam
v svojih pismih včasih podpiše „lahon“ in
se s tem celo ponaša?

Mihec. Lepa mu čast; res spoštovanja
vreden značaj! Pustiva ga, naj si nabira pri
magistratu zasluge in pri okoličanih pre-
kletstvo; zdaj pa primi za kladivo: bijva
ure in izbija si Jurja iz misli!

Jakec. Bolje, izbija Jurju zeleno la-
honsko bolezen iz glave, akoravno je bu-
tasta.

Mihec. Udri, udri mah na mah.

Domače stvari.

Šole v okolici. Po načrtu šolskega
odseka se imajo pomnožiti ljudske šole v
Rojanu, v Vrdeli, v Škednji in v Proseku
za enega učitelja, v Rojanu in v Vrdeli pa
tudi za eno učiteljico in se ima učiteljem
povišati plača za 100 goldinarjev. Po tem
načrtu dobí Vrdela tretji razred za dečke,

v Rojanu pa se napravita tretji dekliški in
četrti deški razred — z italijanskim učnim
jezikom! Za vse vrage! Do kedaj boste
zlorabili našo potrpežljivost, lahonski gos-
podje?... Reč je važna in prihodnjič spre-
govorimo kaj več o njej.

Nové volitve za tržaški zbor, bodo
lotos v jeseni. Lahonsko-liberalno društvo
„Progresso“ je uže začelo agitovati. Zato
tudi mi ne smemo rok križem držati, tem-
več moramo varovati se in delati. Okoliča-
ni! varujte se sleparskih priliznjencev in
posvetujte se uže zdaj o možeh, katerim
mislite zaupati svojo osodo. Zastonj je po-
tem se hudovati, ker pri tem velja prego-
vor: vsak je svoje sreče kovač.

Redka stvar v Trstu. V sabota 1.
t. m. je bil prav redek dan, kakoršnega
morda v Trstu veliko let ne dočakamo, tega
dne, čujte! policija ni nobenega ugrabila in
zaprla. To je pri nas tako redko, kakor
Rothschildovo popotvanje skoz Škofjo Loko.

Zopet nam je smrtna kosa pokosila
vrlega rodoljuba, čestitega duhovnika in pod-
piratelja naroda. V sredo pred sv. Petrom
se je preselil v boljše življenje g. duh, po-
močnik pri sv. Antonu v Trstu, France
Remic, po dolgej in hudej bolezni v 66. letu
svoje starosti. Ranjki je bil dober Slovenec,
kar je pričal sejajni spreved, katerega so
se vdeležili zlasti Slovenci v obilnem šte-
vilu. Bodi mu zemljica lahka!

Ustrelil se je vtorek ob 4. uri zjutraj
v veliki vojašnici kadet W. krogla mu je
šla pod brado v možjane, da je bil hipo-
ma mrtev. Na šolsko desko je poprej za-
pisal neke besede, s katerimi je povedal,
zakaj se je usmrtil.

V vodo skočiti je hotela preteklo
nedeljo neka žena iz Velkega dola na Kra-
su, na Jožefovem ključu. Neka straža za-
pazi v pravem trenutku sumljivo vedenje
žene, priskoči in zabrani, poznej se je raz-
videlo, da je ubožica zblaznela; peljali so
jo v blaznico.

Za bolnišnice v Črnogoro je zopet
odšlo raznih stvari za ranjence, 300 koma-
dov ki jih je poslalo rusko društvo rudečega
križa, to je uže šesti pot. Rusija neče svo-
jih bratov nikdar pozabiti.

Razne stvari.

Ruska konkurenca v Trstu. Rusko
parobrodno društvo v Odesi se je z večim i
železnicami pogodilo za prevaževanje blaga.
K tej pogodbi so pristopile vse ruske in
tele avstrijske železnice: Gališke, Šlezke,
Severno avstrijska, in vse nemške železnice.
To društvo bo delalo veliko konkurenco,
ker bodo ruski parniki se vozili v vse luke
treh delov sveta. Živela konkurenca.

Na znanje.

Ker mi gosp. Godina odgovarja uže na to, česar še pisal nijsem, zato moram čakati, da izbruhne vse, kar ima v sebi; delo mi je tako olajšal. Pisma, s katerimi sem ga mislil obriti, vrgel sem mej zapuščino; ne bodo jih treba, zato ne, ker sem dobil boljše orožje, lastnoročno pismo mojega nasprotnika. V tem pismu je osnovan strateški naklep, kako naj me pobijejo. Jaz osebnega sovraštva ne znam, meni je le za stvar, zato omenjeno pismo priobčim le tedaj, ako me gosp. Godina k temu prisili. — Le nekoliko besedij bode še treba o stvarnih rečeh i nekoliko v ta namèn, da si umijem lice, katero mi je protivnik oblatil. — Da sem imel slabo vest, gotovo ne bi kritike bil začel, ker sem dobro vedel, s kom imam posel.

Strupena kača.

PISMO.

Gospod Dolinar!

Jaz sem terdil, in terdim še zdaj, da tisti, ki je spisal kritiko, je tudi pravi uredovalc vašega lepega časopisa. Če pa vi terдите, da nije, zahtevam, da se oestro opravičite, zakaj in s kako pravico da ste izročili moje pismo njemu kot mojemu sovražniku *) ki se je sam imenoval strupena kača, kar sem tudi jaz v brošurici posnel, — da mu pristavlja svoje navadne opazke (glose)? **).

Kako osodo da je imela pa moja poslanica, ne vem še dozdej; to bom še le zvedel, ker vašega ostudnega časopisa ***) ne čitam. Ako ste tudi tisto mojemu sovražniku izročili, opravičite se ravno takò, ako pa ne, vas bom k temu prisilil, kakor gré! ¹⁾.

Jutri zapustim Teržič, kjer sem od nekoliko dni, in grem v Bled na Gorenško, da ostanem tam nekaj tednov ²⁾.

V Teržiču, 30. junija 1876.

J. Godina-Verdelshi.

*) Sovražnik je le Vašej knjigi, a ne Vašej osebi; grajal je le Vaša pisavo, dobrega Vašega imena se nij dotaknol, kar bi prav lahko bil storil. Vi nijste bili tako pošteni; še za hrbtom ste nesramno zaroto kovali; zvedela se je in zato se bode Vam — to so lastne Vaše besede — hudo godilo.

**) Dobro delo se luči ne boji. Mislite, da sem baba, ka li? Kdo Vam je dal pravico, od mene zahtevati, naj ne kažem pisanih Vaših kodrčij, komur koli mi je drago?

***) Kritiku ste očitali, da je „norec“ ali temu podoben „pijanec“, ker se je podpisal „strupena kača“, vendar pa rekel, da nij strupena kača; mislim, da se je smel podpisati s tistim imenom, katero ste mu Vi dali, če tudi nij strupena kača; Vi pa ste zgoraj pisali: „Vašega lepega časopisa“, tukaj pa: „Vašega ostudnega časopisa.“ Tako logiko ima edini gosp. Godina, ki nij niti „norec“, niti ne „pijanec.“

¹⁾ Ali ste hudi! človek bi se Vas bal, da bi znal zakaj.

²⁾ Naj Vas Bog, blejski zrak in voda ozdravi na duhu in telesu!

Urednik.

ZAHVALA

Vsemu p. n. občinstvu, posebno tržaškimi Slovincem, ki so se blagovolili udeležiti spreveda mojega nepozabljivega brata

Franca Remica

v tako obilnem številu, izrekam gorko zahvalo.

Primož Remic

župnik v Škofjiloki.

Opominjamo vse tiste, ki so z naročnino zaostali, naj poravnajo dolg, mi smo posiljali vsem, ki so se bili naročili. Tudi udom pol. dršt. „Edinost“ se priporoča, naj zaostanke poravnajo.

Izvanredni občni zbor banke „Slovenije“, ki se ima vsled sklepa IV. občnega zbora od 6. junija t. l. sklicati, bo 3. avgusta t. l. popoldne ob 4. uri v čitalnični dvorani.

Program:

1. Povikšanje glavnice z novim doplačevanjem na akcije (5. točka IV. občnega zbora).

V zadnjem občnem zboru izvoljeni zaupni moške: gg. Ivan Vilhar, Drag Žagar in Jožef Jeric so 17. junija t. l. upravnemu svétu pismeno naznanili to-le: „Na podlagi preiskovanja bankinega stanja pro-

simo vas za prihodnji občni zbor te-le predloge sprejeti v program:

I. Popolno doplačanje na 2337 nkij, t. j. 90 gld. na vsako akcijo; eventualno

II. predlog, da se zavarovalnica proda, ali stopi s kako drugo banko, ali pa da se likvidira;

III. predlog: volitev odseka, ki bo imel izvršiti v II. predlogu našete nasvete.“

2. Pritrjenje v občnem zboru od 31. maja p. l. sklenjeni premembi § 73, pravil o poravnanju pravnih preprirov med banko in zavarovanci po poljubni sodnji (Schiedsgericht).

Delničarji, ki se želé občnega zbora vdeležiti in glasovati, naj svoje delnice v smislu § 24 pravil pri glavni blagajnici banke „Slovenije“ v Ljubljani proti potrjilnim in pooblastilnim listom vložé do 28. julija 1876. Delničarjem pa, katerih delnice so še od zadnjega zbora vložene pri blagajnici, se bodo pooblastilni list za prihodnji izvanredni občni zbor takoj poslali.

V Ljubljani 28. junija 1876.

Od upravnega odbora banke „Slovenije.“

Dobra domača kapljica!

Kdor hoče dobre vinske kapljice poskusiti, naj se potruži k nama v Rojan; nastavili smo svoj pridelek doma pri Primožicah.

Brata Primožiča.

450,000 mark

je glavni dobitok od vlade brunšviske garantiranega denarnega srečkanja, pri katerem se morajo v malo mesecih določiti ti-le dobitki:

1	á	300000	M.
1	„	150000	„
1	„	80000	„
1	„	60000	„
2	„	40000	„
1	„	36000	„
6	„	30000	„
1	„	24000	„
1	„	20000	„
1	„	18000	„
11	„	15000	„
2	„	12000	„
17	„	10000	„

Skupaj:

8,696,000 mark.

Prvo srečkanje bode 20. in 21. julija t. m.

Preglede pošiljamo na pregled brez plačila, da se vsak lahko prepriča, da je to srečkanje pošteno.

Velja $\frac{1}{2}$ izvirna srečka 16 mark, ali 8 gl. 80 kr. av. v.; $\frac{1}{4}$ — 8 mark, ali 4 gl. 40 kr. av. v. — $\frac{1}{4}$ — 4 marke, ali 2 gl. 20 kr. av. v.

Naročila od zunaj se vgotovljajo proti poslatvi zneska, ali poštne povzetja, brez odloga, zamolčljivo in zvesto, tudi se razpošlje uredska listina dobitkov precej po določbi.

Pozvedbe o naši firmi, ki uže veliko let dela, lahko se dobivajo pri vsakem bankirju ali trgovcu. Obrača naj se vsak na podpisane, katerim je vodstvo prodajo teh srečk zaupalo.

Bratje Lilienfeld,

Bankno in državnih papirjev upravstvo
v HAMBURGU.